

Samlenotat rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 11.-12. december 2006

18. Kommissionens udkast til forhandlingsmandat for en udvidet aftale med Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt udkast til forhandlingsmandat for en udvidet aftale med Ukraine. Kommissionen håber at afslutte forhandlingerne om mandatet snarest muligt, hvorefter forhandlinger om aftaleudkastet vil kunne begynde. Den udvidede aftale mellem EU og Ukraine skal, hvor det er muligt, være endnu mere vidtgående end de eksisterende forpligtelser i henhold til den eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Ukraine. Det forventes, at der bl.a. vil blive etableret et 'dybt og omfattende' frihandelsområde mellem EU og Ukraine.

2. Baggrund

Det eksisterende grundlag for EU's samarbejde med Ukraine er en partnerskabs- og samarbejdsaftale (PSA), som trådte i kraft den 1. marts 1998 (aftalen løber for en periode på 10 år med automatisk forlængelse, hvis ingen af parterne stiller andre krav). PSA'en fastsætter, at der skal oprettes et frihandelsområde, "når Ukraine er nået længere i den økonomiske reformproces".

Indenfor rammerne af EU's Naboskabspolitik blev der den 21. februar 2005 vedtaget en EU-Ukraine handlingsplan for en periode på tre år. Den bygger på PSA'en og udgør et vigtigt skridt i udviklingen af et tættere forhold mellem EU og Ukraine. I forbindelse med vedtagelsen af handlingsplanen besluttede Rådet (almindelige og eksterne anliggender) at indlede konsultationer om en udvidet aftale mellem EU og Ukraine til afløsning af PSA'en, når denne udløb i 2008.

Det blev i forbindelse med Rådets konklusioner fra februar 2005 understreget, at forhandlingerne om en udvidet aftale – og som en central del heraf, et frihandelsområde - ville blive indledt, når Ukraine var blevet medlem af WTO. Det forventes, at Ukraine tidligst bliver medlem af WTO i løbet af første halvår 2007.

Eftersom det kommende frihandelsområde vil være en integreret del af den kommende aftale mellem EU og Ukraine, vil der ikke senere blive forelagt et særskilt forhandlingsmandat for frihandelsområdet.

3. Hjemmelsgrundlag

Den kommende udvidede aftale skal erstatte den eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftale og vil have hjemmel i Traktatens artikel 310 sammenholdt med art. 300(2) og 300(3) samt Euratom art. 101(2). Rådets afgørelse træffes ved enstemmighed. De dele af

aftalen, som får hjemmel i Traktatens afsnit IV, er omfattet af Danmarks særlige stilling, jf. protokollen herom.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Den udvidede aftale mellem EU og Ukraine skal være en alsidig aftale, som afspejler den bestående brede vifte af samarbejde på økonomiske og politiske områder og udvikler disse områder yderligere. Den skal, hvor det er muligt, være endnu mere vidtgående end de eksisterende forpligtelser i henhold til PSA'en. For at garantere en effektiv realisering af de politiske mål for samarbejdet mellem Ukraine og EU forudses den udvidede aftale at indeholde bestemmelser om:

- En seriøs opbakning af og institutionaliseret dialog om **fælles værdier**, navnlig demokrati og retsstat, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, god regeringsskik, markedsøkonomi og bæredygtig udvikling.
- Et **udvidet samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik** med fokus på regionale spørgsmål, masseødelæggelsesvåben, ikke-spredning og nedrustning, konfliktforebyggelse og krisestyring.
- Et **dybt og omfattende frihandelsområde** med EU: Der sigtes mod, at al handel som udgangspunkt omfattes, herunder forbedret markedsadgang for varer og tjenesteydelser ('omfattende' aftale). Endvidere vil der være bindende bestemmelser om gradvis tilnærmelse til EU-standards ('dyb' aftale), herunder vedr. handel og investering, standarder og overensstemmelsesvurderinger, dyre- og plantesundhedsregler, intellektuel ejendomsret, handelsfacilitering, offentlige indkøb og konkurrence. Aftalen skal også indeholde strenge bindende bestemmelser om handelsrelaterede energispørgsmål, inkl. investering, transit og transport, med udgangspunkt i det eksisterende aftalememorandum mellem Ukraine og EU vedrørende energi. Aftalen skal være helt forenelig med WTO, bygge på EU-Ukraine handlingsplanen under den europæiske naboskabspolitik, og bidrage til at bringe Ukraines reguleringssystem så tæt på EU's som muligt.
- Udvidet samarbejde på områder af betydning for de **økonomiske forbindelser** generelt, erhvervssamarbejde, bæredygtig udvikling, offentlige finanser, makroøkonomisk stabilitet, beskæftigelse og sociale anliggender.
- Udvidede forbindelser på **energiområdet** (herunder nukleare spørgsmål) med udgangspunkt i det eksisterende EU-Ukraine aftalememorandum og med særlig fokus på spørgsmål om forsyningssikkerhed, gradvis integration af energimarkederne, energieffektivitet, vedvarende energikilder og nuklear sikkerhed.

- Udvidet samarbejde på **andre vigtige sektorpolitiske områder**, herunder transport, miljø og folkesundhed, videnskab og teknologi, uddannelse og kultur, informationssamfund og medier.
- Udvidet samarbejde om **justitsanliggender, frihed og sikkerhed** på basis af EU-Ukraine handlingsplanen under den europæiske naboskabspolitik, herunder retsstatsemner, databeskyttelse, regulering af migration, bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, bekæmpelse af narkotika, og bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme.
- Forpligtelser for Ukraine med hensyn til **gennemførelsen af den udvidede aftale**, idet Ukraine særlig skal sørge for, at den administrative og institutionelle infrastruktur er på plads til at efterleve og håndhæve de vedtagne bestemmelser.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal afgive samstemmende udtalelse til selve aftaleudkastet, når det til sin tid foreligger.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget berører ikke dansk ret. Aftalen tager højde for Danmarks, UK's og Irlands særstilling for de dele af aftalen, hvor dette er relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke umiddelbart konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har været i høring i handelspolitisk Specialudvalg.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at der i lyset af de udbyggede relationer mellem EU og Ukraine er behov for at indgå en udvidet aftale med Ukraine som afløser for den eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftale. Målet bør være en udvidet aftale, der indeholder et 'dybt og omfattende' frihandelsområde, som en central bestanddel. Regeringen mener, at forhandlingerne bør indledes, når Ukraine er blevet optaget i WTO.

På den baggrund støtter regeringen, at Rådet bemyndiger Kommissionen til at føre forhandlinger om en ny udvidet aftale mellem EU og Ukraine til at afløse den eksisterende partnerskabs- og samarbejdsaftale. Den nye aftale vil udgøre den juridiske ramme for EU's fremtidige samarbejde med Ukraine og vil være et vigtigt element i en fortsat positiv demokratisk og økonomisk udvikling i Ukraine.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er bred enighed blandt medlemslandene om at åbne forhandlinger med Ukraine om en udvidet aftale, der omfatter styrkelse af samarbejdet på en lang række områder, herunder frihandel. Der er også enighed om, at forhandlingerne først bør indledes, når Ukraine har tiltrådt WTO. Der er på denne baggrund således bred enighed om at tilslutte sig udkastet til forhandlingsmandatet for en udvidet aftale med Ukraine.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.